

Kashuba Vitaliy, Savlyuk Svitlana. Structure and content of the technology of prevention and correction of disturbances of spatial organization of the body of children 6-10 years old with sensory systems deprivation. Journal of Education, Health and Sport. 2017;7(8):1387-1407. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.1050987>
<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/5043>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).
1223 Journal of Education, Health and Sport eISSN 2391-8306 7

© The Authors 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland
Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.

The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.

Received: 05.08.2017. Revised: 12.08.2017. Accepted: 31.08.2017.

УДК 796. 011.3:617.75+

616.28–008.13. – 056.24 – 053.5 Віталій Кашуба, Світлана Савлюк

**СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОФІЛАКТИКИ ТА
КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ ПРОСТОРОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТІЛА ДІТЕЙ
6–10–ТИ РОКІВ ІЗ ДЕПРИВАЦІЄЮ СЕНСОРНИХ СИСТЕМ**
Національний ун-т фізичного виховання і спорту України, м. Київ

Vitaliy Kashuba, Svitlana Savlyuk

**STRUCTURE AND CONTENT OF THE TECHNOLOGY OF
PREVENTION AND CORRECTION OF DISTURBANCES OF SPATIAL
ORGANIZATION OF THE BODY OF CHILDREN 6-10 YEARS OLD
WITH SENSORY SYSTEMS DEPRIVATION**

National University of Physical Education and Sports of Ukraine, Kyiv

Анотація. Віталій Кашуба, Світлана Савлюк. Структура та зміст технології профілактики та корекції порушень просторової організації тіла дітей 6-10-ти років із депривацією сенсорних систем. Національний ун-т фізичного виховання і спорту України, м. Київ.

Актуальність зумовлена вирішенням завдань з впровадження на базовому рівні положень запропонованої концепції, яку пов'язували із розробленням технології та її реалізації у спеціальних навчальних закладах, яку розглядали як одну з основ рухової діяльності дітей із депривацією сенсорних систем (ДСС) у процесі фізичного виховання школи-інтернат. **Завдання дослідження:** визначити структуру й зміст технології профілактики та корекції порушень просторової організації тіла дітей 6-10-ти років із депривацією сенсорних систем у процесі фізичного виховання спеціальної школи-інтернат. **Результати дослідження.** В основу теоретичного обґрунтування технології профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС у процесі рухової діяльності були покладені основні підходи, загальні мета, завдання, умови й принципи АФВ. Крім того, безперервність педагогічних впливів забезпечувалася за рахунок взаємодії й взаємовпливу різних форм занять один на одного у процесі неперервного АФВ, теоретичного обґрунтування методичних основ організації занять, послідовності у вивченні навчального матеріалу, доборі засобів, методів і методичних прийомів із формування правильної ПОТ дітей із урахуванням фізичного стану.

Висновки. Складовими технології профілактики та корекції порушень ПОТ дітей із ДСС були: основні підходи, мета, завдання, комплексна діагностика компонентів ПОТ дітей із ДСС, принципи, методи, методичні прийоми, умови виконання, засоби, форми, контроль і критерії її ефективності.

Ключові слова: технологія, просторовий, організація, профілактика, корекція, діти, депривація, сенсорний, система.

Аннотация. Виталий Кашуба, Светлана Савлюк. Структура и содержание технологии профилактики и коррекции нарушений пространственной организации тела детей 10-ти лет из депривацией сенсорных систем. Национальный ун-т физического воспитания и спорта Украины, г. Киев.

Актуальность обусловлена решениям задач из внедрения на базовом уровне положений предложенной концепции, которую связывали с разработкой технологии и ее реализации в специальных учебных заведениях, которую рассматривали как одну из основ двигательной деятельности детей из депривацией сенсорных систем (ДСС) в процессе физического воспитания школы-интернат.

Задача исследования: определить структуру и содержание технологии профилактики и коррекции нарушений пространственной организации тела детей 10-ти лет из депривацией сенсорных систем в процессе физического воспитания специальной школы–интернат.

Результаты исследования. В основу теоретического обоснования *технологии профилактики и коррекции нарушений ПОТ* детей из ДСС в процессе двигательной деятельности были положены основные *подходы, общие цель, задача, условия и принципы АФВ*. Кроме того, непрерывность педагогических влияний обеспечивалась за счет взаимодействия и взаимовлияния разных форм занятий один на другого в процессе непрерывного АФВ, теоретического обоснования методических основ организации занятий, последовательности в изучении учебного материала, отборе средств, методов и методических приемов с формирования правильной ПОТ детей из ДСС с учетом физического состояния.

Выводы. Основными составляющими компонентами технологии профилактики и коррекции нарушений ПОТ детей из ДСС были подходы, цель, задачи, комплексная диагностика компонентов ПОТ детей из ДСС, принципы, методы, методические приемы, условия выполнения, формы,

средства физического воспитания, контроль и критерии эффективности технологии.

Ключевые слова: технология, пространственный, организация, профилактика, коррекция, дети, депривация, сенсорный, система.

Annotation. Vitaliy Kashuba, Svitlana Savlyuk. Structure and content of the technology of prevention and correction of disturbances of spatial organization of the body of children 6-10 years old with sensory systems deprivation. National University of Physical Education and Sports of Ukraine, Kyiv.

Topicality is caused by solving of the tasks of implementation the provisions, at the basic level, of the proposed concept, which was associated with the development of technology and its realization in special educational institutions, which was considered as one of the bases of motor activity of children with sensory systems deprivation (SSD) in the process of physical education of the special boarding school.

Objectives of the study: to determine the structure and content of the technology of prevention and correction of disturbances of the spatial organization of the body of children 6-10 years old with deprivation of the sensory system in the process of physical education of a special boarding school.

Research results. The basis of the theoretical substantiation of the technology of prevention and correction of violations of SOB of children with SSD in the process of motor activity were the basic approaches, general objective, tasks, conditions and principles of APE. In addition, the continuity of pedagogical influences was ensured through the interaction and mutual influence of different forms of occupation in each other in the process of continuous APE, the theoretical substantiation of the methodical foundations of classes organization, the sequence in studying the educational material, the selection of means, methods and methodical techniques for the formation of proper SOB of children taking into account physical condition.

Conclusions. The components of the technology of prevention and correction of violations of SOB of children with SSD were: basic approaches, purpose, tasks, complex diagnostics of components of SOB of children with SSD, principles, methods, methodical techniques, conditions of implementation, means, forms, control and criteria of its effectiveness.

Key words: technology, spatial, organization, prevention, correction, children, deprivation, sensory, system.

Постановка наукової проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У Конвенції про права дитини підкреслюється право кожного громадянина на життя. Держава відповідає за створення умов, які забезпечать реалізацію права підростаючого покоління на життя, здоров'я й освіти. У затвердженій Указом Президента України *цільовій комплексній програмі (ЦКП) “Фізичне виховання – здоров'я нації”* наголошується на важливості науково-методичного й інформаційного забезпечення фізкультурно-спортивної та реабілітаційної діяльності осіб із обмеженими можливостями. Пункт 8 Розділу першого ЦКП підкреслює необхідність розвитку фізичного виховання дітей-сиріт та дітей із особливими потребами, оскільки фізичне виховання має місце в усіх спеціальних школах–інтернатах корекційної спрямованості [11].

Аналіз науково-методичної літератури з фізичного виховання дітей із депривацією сенсорних систем (ДСС) [2, 6, 8, 10], аналіз і узагальнення передового досвіду роботи спеціальних освітніх установ дає підставу говорити про те, що на сьогоднішній день технологій з фізичного виховання дітей із відхиленнями в стані здоров'я більш-менш розроблені [4, 6, 8, 12, 13]. Проте, що стосується дітей із ДСС, зокрема профілактики й корекції порушень просторової організації тіла (ПОТ) дітей 6-10-ти років із ДЗ і ДС, фундаментальних досліджень у цьому напрямку не виявлено [4, 5, 7]. Особливо необхідним представляється впровадження нових *форм і методів*

роботи, створення ефективних *технологій*, науково обґрунтованих і враховуючих формування просторової організації тіла дітей із ДЗ і ДС.

Мета дослідження: розкрити й обґрунтувати технологію профілактики й корекції порушень просторової організації тіла дітей 6-10-ти років із депривацією сенсорних систем у процесі фізичного виховання.

Завдання дослідження: визначити структуру й зміст технології профілактики й корекції порушень просторової організації тіла дітей 6-10-ти років із депривацією сенсорних систем у процесі фізичного виховання спеціальної школи-інтернат.

Методи дослідження – аналіз, синтез й узагальнення літературних джерел, практичний досвід фахівців.

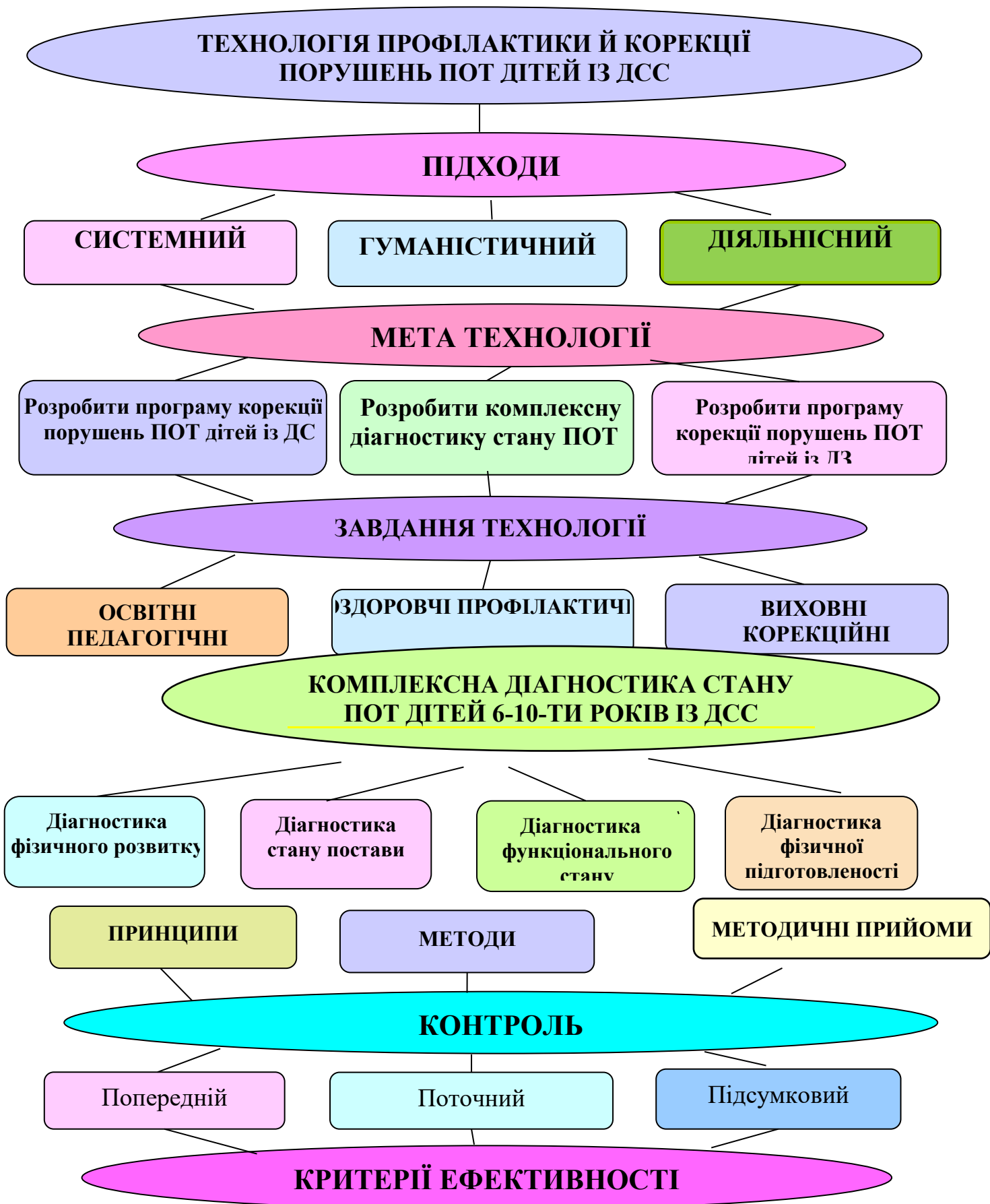
Виклад основного матеріалу дослідження. *Технологія* (з грец. *Techne* – мистецтво, майстерність, уміння й логія, з грец. *Logos* – слово, вчення) – сукупність методів, здійснюваних у будь-якому процесі. Звідси *педагогічна технологія* – це сукупність правил і відповідних їм педагогічних прийомів і способів впливу на розвиток, навчання й виховання школяра. Згідно словника З.Й. Куньча *технологія* – це не просто «сукупність методів», методи підібрані не випадково й спрямовані на єдину мету – одержання конкретного результату [9]. *Основа технології* – чітке визначення кінцевої мети. Ціль поставлена точно, діагностично, що дозволяє розробляти *об'єктивні методи контролю її досягнення*.

Технологія дозволяє звести до мінімуму ситуації, коли вчитель поставлений перед вибором і йому доводиться переходити до пошуку прийняттого педагогічного варіанта. Така розробка є *педагогічною технологією* – проектом певної педагогічної системи, реалізованою на практиці з урахуванням відповідних принципів, в якій *проектом є концепція* (поетапне описання педагогічної системи), що перетворюється у педагогічну технологію, а без першої немає другої [1]. У зв'язку із зазначеним, вирішення завдання з реалізації на базовому рівні положень запропонованої концепції

пов'язували із розробленням технології й її реалізації у спеціальних навчальних закладах, яку розглядали як одну з основ рухової діяльності дітей із ДСС у процесі фізичного виховання в таких закладах (рис. 1).

Технологія профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС була розроблена та впроваджена згідно *положення про спеціальну загальноосвітню школу-інтернат* для дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, *мета* якої – розвиток і формування особистості, забезпечення соціально-психологічної реабілітації і трудової адаптації; *головними завданнями* якої є: забезпечення права дітей, які потребують корекції фізичного та (або) розумового розвитку, на здобуття певного освітнього рівня загальної середньої освіти шляхом спеціально організованого навчально-виховного процесу в комплексі з корекційно-розвитковою роботою, сприяння фізичному і психічному розвитку дітей, ... формування соціально адаптованої особистості й ін. [3].

Технологія профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС була розроблена з застосуванням *системного, гуманістичного та діяльнісного підходів* (рис. 1). Терміном «*системний підхід*» позначається, по суті, група методів, з допомогою яких реальні явища розглядаються як системи [1]. Під *системою* розуміється *сукупність елементів, які знаходяться у відносинах і зв'язках між собою і утворюють цілісність, єдність* (В. Р. Афанасьєв, 1991) [1]. У нашому дослідженні з позицій *системного підходу* розроблено *програму профілактики й корекції порушень ПОТ* дітей 6-10-ти років із ДЗ і ДС, яку ми визначаємо як систему, системоутворюючим чинником якої є *мета*.

Рис. 1 Зміст технології профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС

Мета реалізується за допомогою вирішення *завдань*, специфічних для кожного етапу навчання умінь і навичок формування рухової діяльності дітей. Важливою властивістю цієї системи є функціональність, тобто спроможність досягати поставлені завдання у результаті функціонування кожного компоненту системи.

Реалізація *гуманістичного підходу* в процесі рухової діяльності молодших школярів із ДСС означає створення атмосфери довіри у відносинах між учителем і учнями, допомога учням в *особистісному розвитку*, зміна *мотивації навчання*, *формування правильної ПОТ дітей* [10].

Основним *стимулом до навчання* є розвиток природної *цікавості і допитливості*, підтримуваних дружелюбністю вчителя і його готовністю співпрацювати з учнем навчальної діяльності. *Діяльнісний підхід* орієнтує на включення школярів в оздоровчу рухову діяльність, спрямовану на *профілактику та корекцію порушень ПОТ дітей із ДСС*. *Діяльнісний підхід* реалізовували через заохочення і спрямування кожної дитини з ДСС на активне виконання персональних, колективних завдань, розкриття і прояв індивідуальних здібностей, формування свідомого ставлення до занять фізичним вихованням у різних формах, особистого самовдосконалення [1, 4].

Мета технології профілактики й корекції ПОТ дітей із ДСС – розробити комплексну діагностику стану ПОТ дітей і програми профілактики й корекції порушень ПОТ дітей 6-10-ти років із ДС й ДЗ та соціальна адаптація та інтеграція дітей із ДСС. Стратегія на всебічний, гармонійний розвиток особистості дитини з ДСС передбачає, що засоби і методи фізичної культури спрямовані на вирішення комплексу *чотирьох груп завдань*: освітні та педагогічні, корекційні, оздоровчі та профілактичні, виховні.

1. Освітні й педагогічні завдання:

- набуття системи знань із виконання фізичних вправ і використання їх

у повсякденному житті з метою підвищення рухової активності;

- формування знань про формування правильної постави у процесі виконання фізичних вправ і в повсякденному житті.

- розвиток потреби до систематичних занять фізичними вправами;

2. Оздоровчі та профілактичні завдання:

- зміцнення та збереження здоров'я; організація корисного дозвілля й активного відпочинку.

- формування культурно-гігієнічних навичок догляду свого тіла;

- покращення будови тіла та формування правильної постави;

- загартовування організму дітей (за узгодженням із лікарем і батьками);

3. Корекційні завдання:

- корекція порушень опорно-рухового апарата, патологічних установок: порушення постави, плоскостопості;

- корекція скутості рухів, покращення рухливості в суглобах та ін.;

- нормалізація м'язового тону;

- покращення зору;

4. Виховні завдання:

- виховання культури здоров'я, здорового способу життя;

- виховання моральних якостей, свідомої самодисципліни, волі й утвердження життєвого оптимізму;

- виховання стійкого інтересу, прагнення та мотивації до занять фізичними вправами;

- формування самостійності виконання фізичних вправ спрямованих на покращення постави.

Структурна побудова технології профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС реалізована відповідно до рекомендацій Беспалько В.П (1998) [1]. Вона складалася з чотирьох взаємозалежних **блоків**:

1. **Проективний блок** – містив *цільові настанови*, які визначають основні цілі й завдання *реалізації технології*, а також *документи перспективного планування* навчально-виховного процесу.

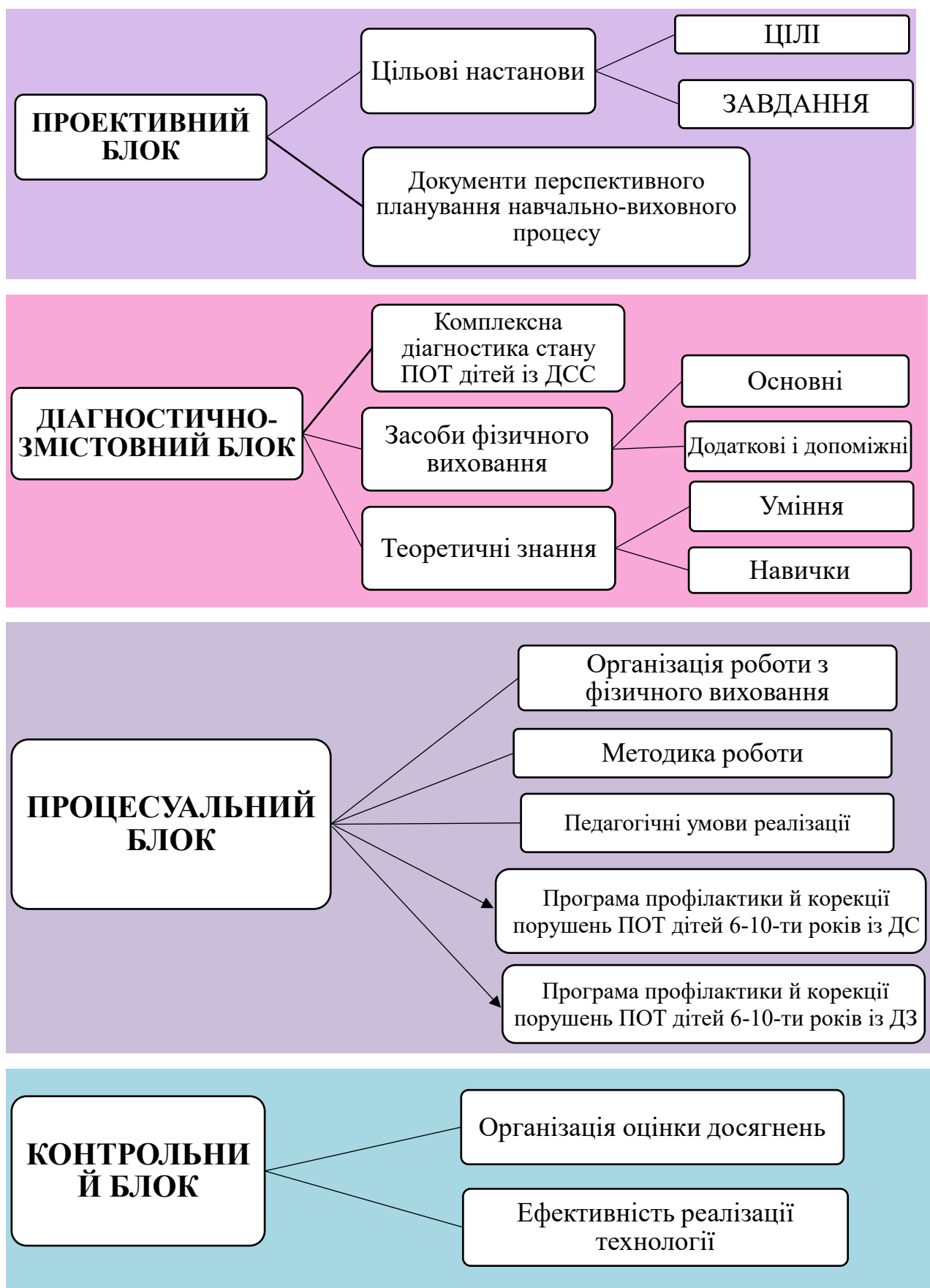
2. **Діагностично-змістовний блок** – включав *комплексну діагностику компонентів ПОТ* дітей із ДСС; опис основних, додаткових і допоміжних *засобів фізичного виховання* дітей, а також *перелік необхідних теоретичних знань і пов'язаних з ними умінь і навичок*.

3. **Процесуальний блок** – найбільш значимий блок, що відображає основи *організації й методики роботи* з фізичного виховання, *педагогічні умови реалізації*, програми профілактики й корекції порушень ПОТ дітей 6-10-ти років із ДС та ДЗ (Рис. 2).

Завершальний, **контрольний блок** містить матеріали з організації й критерії ефективності дітей у процесі фізичного виховання.

У структурі *технології профілактики та корекції порушень ПОТ* дітей із ДСС повинна бути цілісна й струнка, взаємозалежна по змісту послідовність використовуваних *засобів, методів і методичних прийомів*, а також *форм організації діяльності школярів із ДС* при проведенні різних занять.

У зв'язку з вищевикладеним, в основу теоретичного обґрунтування *технології профілактики й корекції порушень ПОТ* дітей із ДСС у процесі рухової діяльності були покладені основні *підходи, загальні мета, завдання, умови й принципи АФВ* (рис. 1). Крім того, безперервність педагогічних впливів забезпечувалася за рахунок взаємодії й взаємовпливу різних форм занять один на одного у процесі неперервного АФВ, теоретичного обґрунтування методичних основ організації занять, послідовності у вивченні навчального матеріалу, доборі засобів, методів і методичних прийомів із формування *правильної ПОТ з урахуванням фізичного стану, розвитку фізичних якостей*.

Рис. 2 Структурна побудова технології профілактики та корекції порушень просторової організації тіла дітей 6-10-ти років із ДСС

Для *ефективної реалізації технології* необхідно враховувати наступні **педагогічні умови**: дотримання дидактичних принципів, створення освітнього середовища (атмосфера довіри та доброзичливості у відносинах між учителем і учнями, створення предметного середовища у вигляді комплексу необхідного інвентарю, комплексне поєднання рухів і музики, створення ігрових, рефлексивних ситуацій), відповідність величини навантаження функціональним можливостям організму учнів, необхідні санітарно-гігієнічні умови, інтеграція теоретичних знань про поставу [1, 10].

Корекційна спрямованість змісту *технології формування ПОТ* забезпечувалася дотриманням наступних **умов**:

- 1) максимальне створення кожній дитині умов для формування ПОТ дітей;
- 2) комплексне використання різних *форм занять* у процесі неперервного АФВ фізкультурно-оздоровчих і корекційно-розвиваючих засобів фізичної культури.

Очікувані основні результати реалізації технології:

1. Покращення *якості навчально-виховного процесу* в спеціальній школі-інтернат на основі впровадження в практичну діяльність школи технології *профілактики й корекції порушень ПОТ* дітей із ДСС.
2. Формування *правильної ПОТ* дітей 6-10-ти років із ДСС.
3. Покращення *стану соматичного рівня здоров'я*, який виражається у підвищенні функціональних показників основних систем організму, корекції порушень опорно-рухового апарата.
5. Досягнення дітьми з ДСС необхідного рівня розвитку *основних фізичних якостей*, що сприятиме покращенню стану ПОТ дітей.

Розроблена нами технологія передбачає на основі науково визначених цілей і відповідних їй алгоритмів завдань розробку поетапного застосування сукупності організаційних заходів, методів, прийомів і принципів, забезпечуючих успіх у досягненні запланованого результату. *Мета і завдання*

переважно відображають спрямованість *технології*, а принципи становлять основу механізму його практичного функціонування. Таким чином, досягнення мети *технології профілактики й корекції ПОТ дітей із ДСС* у спеціальній школі забезпечується розв'язанням поставлених завдань при дотриманні й використанні *методичних принципів*, хоча й має специфічні *особливості* [1, 10].

Принципи реалізації технології профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС: принцип безперервного й комплексного впливу на особистість дітей із ДСС різних форм і засобів АФВ, принцип диференційованого підходу, принцип індивідуального підходу, принцип корекційної спрямованості виховання й навчання, принцип систематичності, послідовності й наступності педагогічних впливів, принципи адекватності, оптимальності й варіативності педагогічних впливів.

Специфічні принципи були покладені в основу виховання й навчання школярів із ДСС (Л. А. Головчиць, 2001): *генетичний принцип*, базується на обліку послідовності виникнення й розвитку психічних функцій і новоутворень в онтогенезі. Реалізація цього принципу дозволяє враховувати *загальні закономірності фізичного й психомоторного розвитку* школярів із ДСС, побудувати модель корекційно-розвиваючого навчання, орієнтованого на облік *сенситивних періодів у розвитку; принцип формування мовного спілкування, принцип розвитку слухового сприйняття*.

Охарактеризовані принципи у нашому дослідженні застосовувались у процесі реалізації технології у тісному взаємозв'язку, створюючи цілісну єдність і систему. Реалізація одного принципу пов'язувалась з реалізацією інших.

У процесі реалізації педагогічної технології профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС ми використовували *методи навчання*, враховуючи *особливості сприйняття* дітей навчального матеріалу, адже є деякі відмінності у фізичних можливостях дитини з ДС і ДЗ, запасу знань і

умінь, наявності попереднього рухового досвіду. Головні *методи розробленої технології*: *словесні методи, практичні методи, метод дистанційного керування, метод вправ із застосування знань, метод наочності, метод стимулювання рухової активності й ін.*

При навчанні дітей із ДСС рідко застосовується один метод, зазвичай відповідно до завдань заняття використовується комбінація декількох взаємодоповнюючих методів. Пріоритетне положення приділяється тому, який якнайкраще забезпечить розвиток рухової діяльності дітей. Порушення слуху та зору в дітей із ДСС впливає на просторову мобільність, яка визначає появу гіподинамії, а гіподинамія обумовлює зниження функціональних можливостей організму. Різні вторинні відхилення позначаються на показниках фізичного розвитку та фізичної підготовленості. У зв'язку з цим, така ж взаємодія повинна зберігатися в засобах впливу на них, тому що основною метою є *корекція, подолання недоліків, відновлення порушених функцій у межах можливого й компенсація порушених функцій*, які не піддаються відновленню.

Методичні прийоми, які використовувалися нами в процесі застосування *технології профілактики й корекції порушень ПОТ* дітей із ДСС:

- облік слабких і сильних сторін дітей із ДСС до застосування фізичних вправ, ігрових завдань. Необхідно визначити, наскільки повинні бути адаптовані фізичні вправи, ігри для кожної конкретної дитини;
- облік зв'язку нових рухів із раніше наявним руховим досвідом, навичками просторового орієнтування й ін.;
- одномоментне розучування тільки одної рухової дії, і лише після того, як вона сформована, можна приступати до вивчення нової;
- збільшення кількості повторень і ускладнення умов виконання дії здійснюється поступово, так, щоб у всіх випадках у дитини зберігалася «ситуація успіху», бажання продовжити заняття фізичними вправами;
- полегшення або ускладнення умов виконання вправи (на підвищеній

опорі; з предметом і без предмета); зміна вихідних положень, зовнішніх умов: у спортивному залі, на відкритому майданчику, у водному середовищі, зі страховкою й без страховки;

- чергування фізичних вправ і пауз для відпочинку, що дозволяє попередити перевтому;

- частковий або повний фізичний супровід рухової дії використовується тільки там, де він украй необхідний;

- використання спрощеного дидактичного, стимулюючого матеріалу, який підбирається (або спеціально розробляється) з обліком індивідуальних «сильних» і «слабких» сторін дитини;

- застосування в навчальному процесі вправ і ігор з водою (хлюпання у воді, ловля у воді іграшки, занурення м'яча у воду, кидки й лов його та ін.), піскової терапії (робота з піском: сухим, вологим) й ін.;

- регулювання фізичного навантаження, орієнтоване на індивідуальні моторні можливості й загальний стан дитини на момент занять;

- застосування таких специфічних засобів комунікації (вербальних і невербальних), які доступні кожній дитині. Мовне спілкування з дитиною, навіть якщо вона не чує та не бачить – це одна з умов навчального процесу, тому що практика слухового й зорового сприйняття створює умови для розуміння значень усе більшого числа слів, термінів, уживаних у процесі АФВ.

Основою в технології профілактики й корекції порушень ПОТ дітей є діагностика компонентів ПОТ дітей, а далі вона здійснюється в ході всього навчального процесу і являє собою зворотну інформацію про педагогічні впливи. Відповідно до неї в технології виділяються постановка мети, чітка орієнтація навчання на гарантоване досягнення результатів, оцінка поточних результатів, корекція навчання, заключна оцінка результатів.

Висновки. Складовими технології профілактики та корекції порушень ПОТ дітей 6-10-ти років із ДСС є підходи, мета, завдання, комплексна діагностика компонентів ПОТ дітей, принципи, методи, методичні прийоми,

умови виконання, контроль і критерії її ефективності. Перспективи подальших досліджень полягають у реалізації розробленої технології профілактики й корекції порушень ПОТ дітей із ДСС у процес фізичного виховання спеціальної школи-інтернат.

Список використаних джерел

1. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии. – М.: Педагогика, 1989. – С. 15–16.
2. Винник Джозеф П. Адаптивное физическое воспитание и спорт / под ред. Джозефа П. Винника ; пер. с англ. И. Андреев. – К. : Олимп. лит., 2010. – 608 с.
3. Zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-93/
4. Кашуба В.А. Технология контроля состояния пространственной организации тела школьников в процессе физического воспитания / В.А. Кашуба, Н. Носова, В. Голуб. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Л. Українки. – Луцьк: Східноєвроп. ун-т ім. Л. Українки, 2013. – Вип.10. – С. 45–49.
5. Кашуба В.А. Мониторинг пространственной организации тела школьников в процессе физического воспитания / В.А. Кашуба, Н.Л. Носова. Сб. тезисов XIV Международного научного конгресса «Олимпийский спорт и спорт для всех». – Киев, 2010. – С. 546.
6. Кашуба В.А. Корекція порушень постави дітей молодшого шкільного віку з ослабленим зором у процесі фізичного виховання / В.А. Кашуба, О. Юрченко. Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2013. – 4. – С. 67–74.
7. Кашуба В.А. Технология коррекции компонентов пространственной организации тела человека в процессе физического воспитания / В.А. Кашуба, А. Рудницкий, Н. Одноралова. Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. – 2014. – Вип. 16. – С. 52–56.
8. Кашуба В.О. Популяризація сучасних форм рухової активності серед школярів з сенсорними порушеннями, шляхом використання мультимедійних технологій / В.О. Кашуба, Т.М. Ричок. Вісник Прикарпатського університету.

Серія «Фізична культура». – Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2017. – № 25–26. – С.154–160.

9. Куньч З.Й. Універсальний словник української мови. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2005. – 848 с.

10. Тупоногов Б.К. Корекційно-педагогічна робота в системі утвору дітей з порушеннями розумового й фізичного розвитку // Дефектологія. 1994. № 4. С. 9–14.

11. Цільова комплексна програма "Фізичне виховання – здоров'я нації" від 1 вересня 1998 року № 963/98.

12. Mykhaaylova N., Grygus I. Improving physical performance in children with congenital clubfoot. The journal of orthopaedics trauma surgery and related research. Quarterly. – № 3 (33) 2013. – P. 53-58.

13. Mykhaaylova N., Grygus I., Prusik K., Prusik Ka. Enhancement of Functional State of Children with Congenital Clubfoot via Physical Rehabilitation. Theory and Practice of Physical Culture. – 2014. – № 3. – P. 30-32.

References

1. Bespalko V.P. The terms of pedagogical technology. – M.: Pedagogy, 1989. P. 15–16.
2. Vinnik Joseph P. Adaptive physical education and sports / ed. Joseph P. Vinnik; trans. from English. I. Andreev. – K.: Olimp. lit., 2010. – 608 p.
3. Zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-93/
4. Kashuba V.A. Technology of monitoring the state of spatial organization of the body of pupils in the process of physical education / V.A. Kashuba, N. Nosova, V. Golub. Youth Scientific Bulletin of the East-European National University named after L. Ukrainka. – Lutsk, 2013. – Volume 10. – P. 45–49.
5. Kashuba V.A. Monitoring of the spatial organization of the body of pupils in the process of physical education / VA Kashuba, NL Nosova. Collected theses of the XIV International Scientific Congress "Olympic Sport and Sport for All" .– Kiev, 2010. – C. 546.
6. Kashuba V.A. Correction of violations of posture of children of elementary school age with attenuated vision in the process of physical education / V.A. Kashuba, O. Yurchenko. Theory and methods of physical education and sport. – 2013. – 4. – P. 67–74.
7. Kashuba V.A. Technology of correction of components of the spatial organization of the human body in the process of physical education / V.A. Kashuba, A. Rudnitsky, N. Odnoralova. Youth scientific bulletin of the Eastern European National University named after Lesya Ukrainka. – 2014. – Volume 16. – P. 52–56.
8. Kashuba V.O. Popularization of modern forms of motor activity among pupils with sensory impairments, using multimedia technologies / V.O. Kashuba, T.M. Rychok. Bulletin of the Precarpathian University. Series "Physical Culture". – Ivano-Frankivsk: Precarpathian National University named after V. Stefanyk, 2017. – № 25–26. – P.154–160.
9. Kunch Z.Y. Universal Dictionary of the Ukrainian Language. – Ternopil: Educational book – Bogdan, 2005. – 848 p.

10. Tuponogov B.K. Correctional and pedagogical work in the system of the formation of children with mental and physical development disorders // Defectology. 1994. No. 4. P. 9–14.

11. Target complex program "Physical education – the health of the nation" from September 1, 1998 № 963/98.

12. Mykhaylova N., Grygus I. Improving physical performance in children with congenital clubfoot. The journal of orthopaedics trauma surgery and related research. Quarterly. – № 3 (33) 2013. – P. 53-58.

13. Mykhaylova N., Grygus I., Prusik K., Prusik Ka. Enhancement of Functional State of Children with Congenital Clubfoot via Physical Rehabilitation. Theory and Practice of Physical Culture. – 2014. – № 3. – P. 30-32.